

Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma, ohjausryhmä

TL 11.11.2025 § 201

828/10.00.00.01/2025

Valmistelija Päivi Behm, kaavoituspäällikkö, paivi.behm@savonlinna.fi, 044 417 4655

Selostus Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto:
Ympäristöministeriö teki 28.4.2025 päätöksen, jolla Savonlinnan kaupungin 10.3.2023 päivitetyn hakemuksen perusteella perustettiin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 68 §:n mukainen kansallinen kaupunkipuisto. Päätös tuli lainvoimaiseksi kesäkuussa 2025, eikä siitä valitettu määräaikaan mennessä. Päätöksen voi lukea kokonaisuudessaan ympäristöministeriön verkkosivuilla.

Kansallisten kaupunkipuistojen tavoitteena on säilyttää kaupunkiluonto ja rakennettu kulttuuriympäristö laajana ja yhtenäisenä kokonaisuutena – kaupunkilaisten olohuoneena. Kaupunkipuistot edistävät kestävästä kaupunkisuunnittelusta ja rakentamisesta, tuovat lisäarvoa erityisesti matkailulle ja vahvistavat kaupungin imagoa.

Savonlinnan kaupunkipuisto on Suomen yhdestoista kansallinen kaupunkipuisto (kansallisetkaupunkipuistot.fi). Puiston ytimenä toimii Olavinlinna, ja alue kattaa noin 7 700 hehtaaria. Kaupunkipuistoon kuuluu ydinkeskustan virkistys- ja puistoalueita sekä keskustaa ympäröiviä saimaannorpan elinalueita ja saaristoa Pihlajavedellä etelässä sekä Haapavedellä ja Pienellä Haukivedellä pohjoisessa. Puisto tukee näiden alueiden ominaispiirteiden säilymistä.

Tulevaisuudessa kaupunkipuistolle laaditaan vuorovaikutteisesti hoito- ja käyttösuunnitelma (alueidenkäyttölaki 70 §), joka toimitetaan ympäristöministeriön hyväksyttäväksi. Suunnitelman määräykset eivät koske yksityisten omistamia alueita tai rakennuksia ilman omistajien suostumusta.

Tietoa pyritään välittämään osallisille kaupunkipuistosta heti alusta saakka. Ensimmäinen toimenpide on, että verkkosivut julkaistaan kaupungin kotisivuilla alkuvuonna 2026 sekä kansallisetkaupunkipuistot.fi-sivustoilla sekä muissa kanavissa, joita ylläpidetään yhteistyössä 11 kaupunkipuistoalueen kanssa. Tällä hetkellä kaupungin kotisivuilta löytyvät kaupungin hakemuksen ja ministeriön päätöksen tiedot.

Hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnan 2026 – 2027 jälkeen sekä kun ympäristöministeriön on hyväksynyt kaupungin laatiman hoito- ja käyttösuunnitelman, on tarkoitus, että määritellään toimintamallit, jatkotoimenpiteet ja seuranta myös tuleville vuosille. Kaupunkipuisto on kaupungilta useiden vuosien kehittämistyötä vaativa panostus.

Ohjausryhmä:

Kansallisen kaupunkipuiston ohjausryhmä perustetaan valvomaan ja hallinnoimaan kaupunkipuiston luonnon- ja kulttuuriarvojen säilymistä perustamispäätöksen mukaisesti. Ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti (4 kertaa vuodessa) seuraamaan hankkeen etenemistä.

Ohjausryhmän keskeiset vastuut:

- Ohjausryhmän puheenjohtaja huolehtii, että ryhmän työ etenee tavoitteiden mukaisesti, päätökset viedään käytäntöön ja ryhmää edustetaan päätöksenteossa sekä ulkoisissa yhteyksissä.
- Teknisen lautakunnan jäsenet tuovat näkökulmia infrastruktuuriin ja hoidon tarpeisiin sekä varmistavat, että kehittäminen on linjassa kaupungin muiden hankkeiden kanssa ja että rahoitus suunnitellaan taloudellisesti järkevästi.
- Kaupunginhallituksen jäsen/jäsenet varmistavat, että hanke tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja linjauksia sekä viestivät hankkeen etenemisestä kaupunginhallitukselle.
- Yrityspalvelujohtaja edistää elinkeinoelämän ja matkailun näkökulmia, tuo esiin rahoituskanavia sekä tuo esiin yritysten ja matkailutoimijoiden tarpeita ja mahdollisuuksia.
- Tekninen johtaja vastaa teknisen toimialan asiantuntemuksesta ja koordinaatiosta sekä huolehtii, että tekniset ratkaisut tukevat puiston arvoja ja tavoitteita.
- Matkailun toimitusjohtaja edistää puiston näkyvyyttä matkailumarkkinoinnissa, kehittää vetovoimaa matkailijoille ja osallistuu puiston palveluiden kehittämiseen.
- Museonjohtaja varmistaa kulttuuriperinnön ja historiallisen ympäristön huomiomisen kehittämisessä.
- Vapaa-aikapäällikkö edistää puiston käyttöä virkistys- ja vapaa-ajantoiminnassa sekä huolehtii, että puisto palvelee monipuolisesti eri käyttäjäryhmiä ja asukkaiden hyvinvointia.
- Kaavoituspäällikkö (sihteeri) vastaa kokousten valmistelusta, esityslistoista ja pöytäkirjoista sekä koordinoi ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän välistä yhteistyötä sekä huolehtii, että suunnitteluprosessi etenee ja osallisten näkemykset otetaan huomioon.

Asiantuntijatyöryhmä:

Asiantuntijatyöryhmä tukee ohjausryhmää kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelussa sekä toteutuksessa. Työryhmän jäsenet tuovat oman erityisosaamisensa suunnitteluun, arviointiin ja päätöksenteon tueksi.

Asiantuntijatyöryhmän keskeiset vastuut:

- Kaavoituspäällikkö (sihteeri) vastaa kokousten valmistelusta, esityslistoista ja pöytäkirjoista. Koordinoi työryhmän toimintaa ja vastaa, että suunnitteluprosessi etenee aikataulussa. Huolehtii, että työryhmän asiantuntemus hyödynnetään kokonaisvaltaisesti suunnitelman laadinnassa. Toimii tiedonvälittäjänä ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän välillä.
- Kaupunginpuutarhuri vastaa viheralueiden, puistojen ja istutusten asiantuntemuksesta. Osallistuu puiston maisemasuunnitteluun, hoitotoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutuksen valvontaan.
- Metsätalousinsinööri vastaa metsäalueiden hoidon ja käytön suunnittelusta sekä osallistuu metsäsuunnitelmien laadintaan ja toteutuksen valvontaan.
- Toimistoinsinööri tukee teknisessä suunnittelussa kuten reittien, rakenteiden ja infrastruktuurin kehittämisessä, sekä osallistuu kustannusarvioiden ja aikataulujen laadintaan.
- Kaavasuunnittelija (kulttuuriperintö) ja rakennustutkija vastaavat rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvästä asiantuntemuksesta ja arvioivat historiallisesti arvokkaiden rakennusten, puistojen ja rakenteiden merkitystä.
- Kaavasuunnittelija (biologi) tuo osaamistaan luonnon monimuotoisuuden, lajiston ja ekosysteemien kannalta, sekä voi tehdä luontoselvitykset ja varmistaa arvokkaiden luontotyyppien huomioimisen.

- Tapahtumapäällikkö kehittää kaupunkipuiston tapahtumia ja sovittaa ne muiden käyttömuotojen kanssa.
- Hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelija kehittää puiston käyttöä hyvinvoinnin ja osallisuuden näkökulmasta sekä huomioi erilaiset käyttäjäryhmät.
- Asemakaava-arkkitehti vastaa puiston tarvitsemasta tarkemmasta kaavasuunnittelusta.
- Ympäristöinsinööri tuo ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen näkökulman hoito- ja käyttösuunnitelman laadintaan.

Toimivalta	2 luku 2 §: "Kaupunginhallitus valitsee jäsenet toimikuntiin, neuvostoihin ja neuvottelukuntiin." 3 osa 2 §: "Kokouspalkkiot."
Esittelijä	Tekninen johtaja Siponen Kari
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta nimeää jäsenet kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman ohjausryhmään vuosille 2026–2027, valitsee ohjausryhmän puheenjohtajan sekä hyväksyy asiantuntijatyöryhmän kokoonpanon selostusosan mukaisesti. Ohjausryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa erikseen päätettävänä ajankohtina sekä asiantuntijatyöryhmän myös neljä kertaa vuodessa. Ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän sihteerinä toimii kaavoituspäällikkö. Tekninen lautakunta pyytää lisäksi kaupunginhallitusta nimeämään jäsenen/jäsenet ohjausryhmään.
Käsittely	Esittelijä täydensi päätösehdotustaan siten, että: <i>"Tekninen lautakunta pyytää lisäksi kaupunginhallitusta nimeämään jäsenen/jäsenet ohjausryhmään sekä hyväksymään ohjausryhmän perustamisen, kokoonpanon ja puheenjohtajan valinnan."</i>
Päätös	Lautakunta hyväksyi esittelijän kokouksessa täydentämän päätösehdotuksen. Ohjausryhmään valittiin: Puheenjohtajaksi Markku Valjakka, jäseniksi Tero Juuti, Thomas Svensk, Lea Kokko, Antti Hannikainen ja Riikka Turunen.
Tiedoksi	Valitut
Toimenpiteet	Kaupunginhallitus